

EUROOPA
KONTROLLIKODA

ET

Pressiteade

Koheseks avaldamiseks
Luxembourg, 24. september 2015

Audiitorite sõnul tuleb piinamise ja surmanuhtluse kaotamisele eraldatud ELi toetust paremini suunata

Euroopa Kontrollikoja uue aruande kohaselt tuleb kogu maailmas piinamise ja surmanuhtluse kaotamisele suunatud projektidele eraldatud ELi toetust paremini suunata. Audiitorite sõnul on ELi toetust saavate projektide mõju tuntav. Liiga sageli ei ole need projektid aga hästi suunatud ja nende ulatus on väheste rahaliste vahendite tõttu piiratud.

EL on kindlalt pühendunud igasuguse piinamise ja muu väärkohtlemise tõkestamisele ja likvideerimisele ning surmanuhtluse kaotamisele kogu maailmas. Liidu tegevus käib diplomaatilisi kanaleid kaudu ja selle käigus antakse valitsusvälistele organisatsioonidele toetust demokraatia ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahendist (EIDHR). Ajavahemikul 2007–2013 suunati piinamise vastasele võitlusele ja surmanuhtluse kaotamisele ca 180 EIDHRI toetust kogusummas 100 miljonit eurot.

Audiitorid uurisid rahastamise jaotamist ja saavutatud tulemuste jätkusuutlikkust. Audiitorid kontrollisid 31 projekti, mille käigus tehti külastusi Ühendkuningriiki, Kongo Demokraatlikku Vabariiki, Gruusiasse ja Lõuna-Aafrikasse ning kontrolliti projektidokumente Hiina ja Ameerika Ühendriikide puhul. Audiitorid leidsid, et kuigi rahastamine oli üldiselt hästi jaotatud, ei võtnud komisjon iga riigi inimõigustealaseid prioriteete piisavalt arvesse. Projektid ei olnud sageli muu ELi tegevusega (nt arenguabi ja poliitiline dialoog) hästi kooskõlastatud. Projekte viisid tavaliselt ellu ekspertteadmisi omavad motiveeritud organisatsioonid, kuid nende valik ei olnud piisavalt range.

Aruande eest vastutav kontrollikoja liige Klaus-Heiner Lehne ütles, et „Hoolimata rahvusvahelise üldsuse poolt tehtud jõupingutustest esineb piinamist jätkuvalt ja 58 riiki kohaldavad ikka veel surmanuhtlust.“ „Selle valdkonna ELi toetus on väga tagasihoidlik ja seda jagatakse kogu maailmas hajutatult, mistõttu tuleb eraldatud rahastamist mõjusalt kasutada.“

Aruande kohaselt olid projektid tavaliselt küll kulutõhusad ja jätkusuutlikud, kuid mõju hindamissüsteemid üsna nõrgad. Ohvritele otsese abi andmiseks mõeldud projektide mõju oli käegakatsutav, kuid need olid suunatud suhteliselt väikestele sihtrühmadele. Õigus- või

Pressiteate eesmärk on avaldada Euroopa Kontrollikoja vastu võetud eriaruande põhisõnumid.

Aruanne on leitav aadressil www.eca.europa.eu

ECA Press

Mark Rogerson – kõneisik T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 621 55 30 63

Damijan Fišer – pressiesindaja T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditorsECA Youtube: [EUAuditorsECA](https://www.youtube.com/EUAuditorsECA) eca.europa.eu

poliitikavaldkonna reformidele suunatud projektide elluviimist pärssis ebasoodne poliitiline olukord. Näiteks projektiga, mis käsitles surmanuhtlust 17 riigis, suurendati edukalt üldist teadlikkust, edendati läbipaistvust, tugevdati võrgustikke ja ühendusi ning suurendati kodanikuühiskonna suutlikkust. See projekt ei olnud aga sama edukas olulisemate eesmärkide saavutamisel, milleks olid surmanuhtluse kaotamine või vähemalt hukkamistele moratooriumide kehtestamine.

Toetust saavad valitsusvälised organisatsioonid sõltuvad ikka veel väga palju rahalisest abist ja ainult paar projekti sisaldas tegevusi, mis olid suunatud nende jätkusuutlikumaks muutmisele.

Kontrollikoja aruandes esitavad audiitorid mitmeid soovitusi, mis puudutavad rahaliste vahendite suunamist, paremat kooskõlastamist ELi teiste meetmetega, projektitaotluste valimist ja täiustamist, tulemuste hindamist ja toetust saavate organisatsioonide jätkusuutlikkust.

Toimetajatele

Demokraatia ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahend (EIDHR) loodi ELi mittekuuluvates riikides demokraatia ja inimõiguste edendamise toetamiseks. EIDHRile perioodiks 2007–2013 eraldatud kogueelarve oli 1,1 miljardit eurot. Enamik EIDHRI vahenditest väljastatakse toetustena, mida jagatakse kodanikuühiskonna organisatsioonidele projektide elluviimiseks. EIDHR on piinamise tõkestamise, piinamisohvrite rehabiliteerimise ja surmanuhtluse kaotamise edendamise peamiseks vahendiks.

Kontrollikoja soovitude kokkuvõte:

1. Nappe vahendeid tuleks paremini suunata.
2. Kooskõlastust muu ELi tegevusega tuleks parandada.
3. Projektide valikut tuleks parandada.
4. Rohkem peaks kasutama võimalusi selliste projektitaotluste parandamiseks, mille kavandamises on hindajad puudusi leidnud.
5. Tulemushindamise raamistikku tuleks edasi arendada.
6. Toetust saavate organisatsioonide jätkusuutlikkuse arendamisele tuleks rohkem keskenduda.